

Ieremia 52 – Împresurarea și luarea Ierusalimului

Este foarte important că Ieremia se încheie cu tabloul căderii Ierusalimului. Ultimul verset din cap.51 se încheie astfel: *Până aici sunt cuvintele lui Ieremia*. Deci capitolul 52 este adăugat de altcineva. Și este logic să fie așa, căci acesta pomenește de înălțarea lui Ioiachin de pe vremea lui Evil-Merodac, moment în care Ieremia probabil că nu mai era de mult în viață. Dar cine este acest evreu misterios? Să fie vorba de Baruc, sau de Ezechiel, sau poate de Daniel? Duhul Sfânt inspiră un om pentru a mai adăuga un capitol la cartea Ieremia. Din perspectiva lui Ieremia, cartea putea să se încheie cu tabloul căderii Babilonului. Dar din perspectiva Duhului Sfânt cartea trebuia să se încheie cu tabloul căderii Ierusalimului. Și astfel, DUPĂ profetația din 50-51 îndreptată împotriva Babilonului, se reia descrierea căderii Ierusalimului. Și finalul cap.51 ne-a arătat că profetația împotriva Babilonului a vizat cetatea de pe Eufrat și a fost rostită înainte de căderea Ierusalimului. Dar în lumina cap.52 această profetație pare să lovească mai întâi și din plin Ierusalimul, și apoi mai târziu și mai ușor Babilonul. Într-adevăr, acea distrugere totală profetită împotriva Babilonului în Ier.50-51 se revărsă asupra Ierusalimului în 586 dar nu și asupra Babilonului în 539. Iată cum Duhul lui Dumnezeu face ca distrugerea Babilonului să fie asociată cu distrugerea Ierusalimului, atîncipînd astfel poate finalul istoriei când cele două cetăți s-ar putea să fie de fapt doar una, așa cum sugerat la finalul comentariului pe cap.50-51.

Un alt motiv pentru care cartea s-ar putea încheia cu acest capitol 51 ar fi legat de explicațiile cu privire la soarta Templului (omise în relatarea din cap.39), precum și să raza de speranță adusă de înălțarea lui Ioachin. Să analizăm principalele teme ale acestui capitol.

52:1-11 – Căderea Ierusalimului și soarta Împăratului

În mod poate surprinzător autorul ne readuce în atenția noastră pe împăratul Zedechia. Ni se face chiar un rezumat al întregii sale domnii. V.3 este extrem de important și este în carte o NOUTATE cu privire la domnia lui Zedechia. Noi am comentat deja acest verset cu alte ocazii. Zedechia este așezat ca rege în acest moment al istoriei lui Iuda, tocmai ca prin slăbiciunile și alegerile lui, Iuda să fie sortit pierii. Nu înseamnă că Zedechia nu a avut libertate de alegere, ci că Dumnezeu l-a așezat în acel rol istoric tocmai pentru că știa mai dinainte ce alegeri va face Zedechia. La fel cum pe vremea lui Moise, stătea pe scaunul de domnie al Egiptului un Faraon foarte mândru și nu unul mai smerit ca cel din perioada lui Iosif, la fel acum, pe vremea lui Ieremia a șezut pe scaunul de domnie al lui Iuda nu un Ezechia, ci un Zedechia. Din pricina păcatelor lui Iuda, acesta a primit un conducător necredincios care să-l ducă la pierzare. Versetul 3 este rostit prin lentila glasului judecății din inima Domnului. Acum am învățat că acest lucru nu anulează acțiunea glasului îndurării care operează cu toată intensitatea simultan cu glasul judecății. Astfel, pe de o parte Domnul judecății îl așează pe Zedechia pe scaunul de domnie al lui Iuda, dar pe de altă parte Domnul îndurării îl trimite la curtea lui Zedechia pe Ieremia pentru

a-l ajuta să facă alegerile corecte. Mai identificăm în text alte elemente de noutate cu privire la soarta lui Zedechia (pe care nu le găsim în cap.39). Mai întâi în v.8 vedem cum toată oastea s-a risipit de la Zedechia. Probabil că acea oaste care a fugit din cetate cu Zedechia și-a dat seama că are mai multe șanse de supraviețuire dacă fuge în mai multe direcții, sau dacă stă departe de Zedechia, ținta furiei haldeilor. Dar acest lucru arată lipsa lor de loialitate față de Zedechia. În alte popoare, oștenii și căpitanii se jertfeau pentru a-și slava împăratul. Dar nu se întâmplă acest lucru la Zedechia, poate și ca o împlinire a profeției lui Ieremia din 38:22:

- ...vor zice jălind: ***Prietenii tăi cei buni te-au înșelat și te-au înduplecat; dar când ți s-au îmfundat picioarele în noroi, ei au fugit!***

Iată că profeția nu se referă doar la aliații egipteni ai lui Zedechia, ci și la prietenii și căpeteniile sale din Ierusalim. Căpeteniile sale l-au părăsit în fața oștilor haldeilor. Iată soarta celui care își pune încrederea în oameni și refuză încrederea în Dumnezeu. Cuvintele din cap.17 (***Blestemat este cel care se încrede în om și-și abate nădejdea de la Domnul!***) se împlinesc cu atâta forță în viața lui Zedechia! Alianțele cu vizibilul oferă o anumită stare de bine și siguranță până în ziua judecății. Ziua încercării face ca să arate că siguranța și pacea de altădată se baza doar pe iluzii. Doar Domnul poate proteja, poate izbăvi. În rest, orice sprijin este o mare minciună. Un alt nou detaliu despre Zedechia este faptul că împăratul Babilonului l-a ținut în temniță până în ziua morții lui. (v.11). Nu ni se spune CUM a fost înmormântat Zedechia și CUM (sau DACĂ) s-a împlinit profeția din 35:5 care-i anunța o moarte în pace. E clar însă că Zedechia nu s-a bucurat de o reabilitare ca Ioiachin. Zedechia a murit în temniță. De ce insistă din nou autorul pe soarta lui Zedechia? Probabil pentru că el oglindește necredința și destinul lui Israel. Este ca și cum autorul vrea să-l așeze înaintea evreilor din robie pe acest Zedechia pentru a le spune răspicat: ***Iată soarta omului care NU se încrede în Domnul! Deci voi încredeți-vă în Domnul!***

52:12-16 – Soarta clădirilor cetății și a poporului din cetate

Autorul ne spune apoi ce s-a întâmplat efectiv cu cetatea ca edificiu. Totul arde: casa Domnului, casa împăratului, și toate casele Ierusalimului. Iar toate zidurile sunt dărâmate. Haldeii vor să se asigure că Ierusalimul și evreii nu se vor mai răzvrăti din nou. Astfel ard cetatea și distrug zidurile. Ard și Casa Domnului, mândria și simbolul tăriei poporului evreu. Ar fi putut lăsa măcar Casa Domnului în picioare. Dar era periculos. Evreii se puteau regrupa în jurul Casei Domnului, și existența acesteia putea da noi speranțe și genera noi răscoale. Totul trebuia distrus. Nimic nu trebuia cruțat. La fel și cu poporul. Cea mai mare parte din poporul din cetate moare de foame, de ciumă, și apoi de sabie. Cei ce au fugit la Babilonieni au rămas în viață, așa cum le promisese Domnul prin Ieremia. Dar în această acțiune de nimicire totală strălucește din nou mila lui Dumnezeu. Iată că mai sunt cruțați și din cei rămași în cetate (căroră NU li se promisese izbăvirea ci dimpotrivă!) iar Nebuzaradan mai lasă în țară pe cei mai săraci. Iată deci mila și îndurarea lui Dumnezeu: pe de o parte mai scapă și pe câțiva din cei rămași în cetate, iar pe de

altă parte nu toți sunt duși în robie. Or, conform profețiilor toți cei ce rămâneau în cetate erau sortiți pieirii, și toți cei ce rămâneau în viață fugind la haldei erau sortiți robiei. Totuși Domnul în marea Sa îndurare, mai diminuează din pedeapsă. Știm însă din cap.40-44 ce soartă a avut rămășița din Ierusalim datorită neascultării și necredincioșiei ei. Aici autorul nu amintește acea soartă ci doar strecoară niște mici pete de lumină și îndurare în această mare întunecată a pedepsei și a judecății.

52:17-23 – Soarta Templului

Autorul nu mai omite soarta Templului. Și cum era de așteptat se oprește cu tristețe în dreptul Templului și-I alocă o atenție specială. În v.17-18 ne spune ce au dărmat haldeii, iar în v.18-19 ce au luat Haldeii. Astfel Haldeii au sfârâmat:

- Stâlpii de aramă care erau în Casa Domnului,
- Temeliile,
- Marea de aramă care era în Casa Domnului și
- Toată arama lor au dus-o în Babilon.

Haldeii au luat cu ei:

- Oalele,
- Lopețile,
- Cuțitele,
- Potirile,
- Ceștile și
- Toate unelele de ARAMĂ cu care se făcea slujba.

Căpetenia străjerilor a mai luat:

- Lighenele,
- Tămâietoarele,
- Potirile,
- Cenușarele,
- Sfeșnicile,

- Ceștile,
- Paharele și
- Tot ce era de AUR și ce era de ARGINT.

Iar în v.13 ni se spune că Nebuzaradan a ars Casa Domnului. În lumina acestor evidențe, încercăm se refacem scenariul distrugerii Casei Domnului. Înțelegem că Templul nu a fost distrus întâmplător, sau că a ars pur și simplu din pricina focului care se extindea în cetate. Nicidecum. Iată pasajele din Scriptură care vorbesc despre acest eveniment:

8. În ziua a șaptea a lunii a cincea – era în anul al nouăsprezecelea al domniei lui Nebucadnețar, împăratul Babilonului – a venit Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, slujitorul împăratului Babilonului, și a intrat în Ierusalim.

9. **A ars Casa Domnului**, casa împăratului și toate casele Ierusalimului; a pus foc tuturor caselor care aveau vreo însemnătate oarecare.

10. Toată oștirea haldeilor, care era cu căpetenia străjerilor, a dărâmat zidurile dimprejurul Ierusalimului.

11. Nebuzaradan, căpetenia străjerilor, a luat robi pe cei ce mai rămăseseră în cetate din popor, pe cei ce fugiseră la împăratul Babilonului și pe cealaltă mulțime.

12. Însă căpetenia străjerilor a lăsat ca vieri și lucrători de pământ câțiva din cei mai săraci din țară.

13. Haldeii **au sfărâmat stâlpii de aramă din Casa Domnului, temeliile, marea de aramă care era în Casa Domnului și au dus arama în Babilon.**

14. **Au luat cenușarele, lopețile, mucările, ceștile și toate uneltele de aramă cu care se făcea slujba.**

15. Căpetenia străjerilor a mai luat **și tigăile pentru cărbuni și lighenele, tot ce era de aur și tot ce era de argint.**

16. Cei doi stâlpi, marea și temeliile, pe care le făcuse Solomon pentru Casa Domnului, toate uneltele acestea de aramă aveau o greutate necunoscută.

17. Înălțimea unui stâlp era de optsprezece coți, și deasupra avea un acoperiș de aramă, a cărui înălțime era de trei coți; împrejurul acoperișului era o împletitură în chip de rețea și rodii, toate de aramă; tot așa avea și al doilea stâlp cu împletitura în chip de rețea.

(2 Împărați cap.35)

11. Zedechia avea douăzeci și unu de ani când a ajuns împărat și a domnit unsprezece ani la Ierusalim.

12. El a făcut ce este rău înaintea Domnului Dumnezeuului său; și nu s-a smerit înaintea prorocului Ieremia, care-i vorbea din partea Domnului.

13. S-a răsculat chiar împotriva împăratului Nebucadnețar, care-l pusese să jure pe Numele lui Dumnezeu. Și-a înțepenit grumazul și și-a învărtoșat inima până acolo încât nu s-a întors la Domnul Dumnezeuul lui Israel.

14. Toate căpeteniile preoților și poporul au înmulțit și ei fărădelegile, după toate urâciunile neamurilor; și au pângărit Casa Domnului, pe care o sfințise El în Ierusalim.

15. Domnul Dumnezeuul părinților lor a dat din vreme trimișilor Săi însărcinarea să-i înștiințeze, căci voia să cruțe pe poporul Său și Locașul Său.

16. Dar ei și-au bătut joc de trimișii lui Dumnezeu, l-au nesocotit cuvintele și au râs de prorocii Lui, până când mânia Domnului împotriva poporului Său a ajuns fără leac.

17. Atunci Domnul a făcut să se suie împotriva lor împăratul haldeilor **și a ucis cu sabia pe tinerii lor în casa Locașului lor celui Sfânt**. N-a cruțat nici pe tânăr, nici pe tânără, nici pe bătrân, nici pe omul gârbov sub povara perilor albi, ci a dat totul în mâna lui.

18. Nebucadnețar a dus la Babilon **toate uneltele din Casa Domnului, mari și mici, vistieriile Casei Domnului** și vistieriile împăratului și ale căpeteniilor lui.

19. **Au ars Casa lui Dumnezeu**, au dărâmat zidurile Ierusalimului, au pus foc tuturor caselor lui și au nimicit toate lucrurile scumpe.

(2 Cronici cap.36)

Să fie măcelăriți preoții și prorocii în Locașul cel Sfânt al Domnului?

(Plângeri 2:20b)

Scenariul pare deci a fi următorul

- Oștenii haldei au ajuns la Templul lui Solomon, care era intact și măreț.
- Mai întâi au omorât pe toți preoții și prorocii care se aflau acolo.
- Ajunge acolo și căpetenia străjerilor Nebuzaradan.

- Mai întâi se iau din Templu obiectele de aur și de argint. (Sunt menționate sfeșnicile care erau în Locul Sfânt.)
- Apoi se iau toate obiectele și uneltele de aramă. (Deci tot ce era de dimensiuni mai mici și se putea căra, NU se distruge, ci se ia cu grijă pentru a fi dus în Babilon).
- Apoi se dărâmă obiectele mai mari din ARAMĂ (stâlpii, temeliile, marea...), dar tot pentru ca arama să fie recuperată și transportată în Babilon.
- Astfel rămâne clădirea goală, fără obiecte de mici dimensiuni, dar și fără obiecte de mari dimensiuni.
- Apoi, Nebuzaradan poruncește să i se pună foc cetății.

Deci distrugerea Templului a fost o acțiune organizată și premeditată.

Interesant este că nu apare menționat chivotul. Astfel, deși se tace în dreptul CHIVOTULUI, obiectul cel mai important din Templu, se pare că și acesta este dus împreună cu celelate obiecte de cult în Babilon. Probabil că autorul tace în dreptul chivotului pentru că durerea era prea mare, pentru că rușinea și ocară era prea intensă. Pentru evrei era o rușine de nesuportat doar simplul fapt că niște străini au intrat în Templu:

- Ne rușinam când auzeam ocară, ne ascundeam fețele de rușine când au venit niște străini în sfântul locaș al Casei Domnului. (51:52).

Dacă acest lucru îi făcea pe evrei să își ascundă fețele de rușine, oare ce însemna faptul că Haldeii au intrat în Sfânta Sfințelor și au pus mâna pe chivot? Acest lucru era atât de dureros încât nici nu putea fi rostit sau scris. În dreptul lui rămâne doar o cumplită tăcere.

Observăm că această distrugere a Templului este o realitate teologică distinctă de cea a urâciunii pustiirii puse în Locul Sfânt din cartea Daniel. Astfel, evenimentele din anul 70 d.H când evreii s-au luptat între ei în curțile Templului și apoi Templul a fost incendiat de romani nu pot constitui o împlinire a profeției din Daniel legată de urâciunea pustiirii. Deci însăși profeția din Matei 24 așteaptă o fază finală de împlinire. Se pare că Anticristul va fi cel care mai întâi va așeza urâciunea pustiirii în Templul de la Ierusalim, ca după cei 3.5 ani, să distrugă și Templul și cetatea.

În Ier.52 autorul acordă o atenție deosebită aramei de la Templu. Zedechia însuși este dus în Babilon în lanțuri de aramă. Arama pare a fi simbolul judecății. Arama are în vedere obiectele dinaintea Templului, din curtea Templului. Aurul și argintul caracterizează mai mult obiectele din interiorul Templului. Autorul pare să prefere să tacă cu privire la interiorul Templului și să vorbească mai mult despre exteriorul său, cu toate că interiorul e un element mai important. Dar

cum am comentat deja, probabil că durerea era prea mare. Ce mare tragedie: Templul Domnului, singurul loc de pe pământ unde Domnul Și-a așezat Numele a fost distrus din temelii de haldei, iar mobilierul casei dus de străini necurați în Templele păgâne din Babilon. Ce trist! Ce imagine! Chiar dacă astfel se împlinea judecata lui Dumnezeu, chiar dacă era singura cale prin care Domnul Își putea reabilita Numele, și putea curăți percepția evreilor cu privire la Casa pe care ei au pângărit-o, cu toate acestea, evenimentul este unul dramatic. Este o mare înfrângere spirituală în istoria poporului ales. Ne amintim cât a trudit Yahwe ca să se poate ajunge la momentul istoric fabulos în care El coboară în Templul slăvit ridicat de Solomon. Și iată că acum, din pricina păcatelor lui Israel, istoria se întoarce de unde a plecat: evreii sunt din nou în robie, fără țară, fără împărat, fără Templu, dar și cu rușinea unei asemenea înfrângeri dramatice. Șarpele se pare că a câștigat din nou, seducând poporul Domnului. Domnul își împlinește planurile pe linia judecății. El este însă un Domn al Mântuirii. El nu renunță. Ci începe deja bătălia pentru reconstruirea Templului. Dar ce înfrângere își asumă Yahwe din pricina păcatelor poporului său. Desigur e și varianta în care chivotul a dispărut în mod miraculos, tocmai pentru a nu da haldeilor satisfacția biruinței asupra lui Yahwe. La fel cum chivotul luat de Filistenii și-a purtat singur de grijă, poate la fel și acum Domnul a ascuns chivotul pentru a-Și înălța singur Numele înaintea Haldeilor. Ne aducem aminte că profețiile lui Ieremia au început prin a ne vorbi despre chivot:

16. Când vă veți înmulți și veți crește în țară, în zilele acelea, zice Domnul, nu se va mai vorbi de chivotul legământului Domnului și nu-i va mai veni nimănui în gând, nu-și vor mai aduce aminte de el, nu-i vor mai simți lipsa și nici nu vor mai face altul.

17. În vremea aceea, Ierusalimul se va numi „Scaunul de domnie al Domnului”; toate neamurile se vor strânge la Ierusalim în Numele Domnului și nu vor mai urma pornirile inimii lor rele.

(Ieremia cap.3)

Observăm că uitarea chivotului nu are loc IMEDIAT la căința finală a lui Israel (adică la începutul mieii de ani). Căci în mieii de ani intră doar o rămășiță a evreilor (vezi Țefania cap.3 etc). Ci după multe zile, după ce se vor înmulți în țară. Deci se pare că va fi o perioadă de tranziție, de creștere spirituală a lui Israel, care va degusta atât de mult REALITATEA lui Hristos încât se vor desprinde de simbolurile fizice de care au avut nevoie inițial pentru a-l pricepe pe Hristos. Dacă lucrurile stau așa, atunci înseamnă că la începutul mieii de ani e posibil să mai aibă un chivot, care să fie pus în Templul descris de Ezechiel.

În Ier.52 la fel ca și în 2 Împ. cap.25 autorul insistă cel mai mult pe cei doi stâlpi de aramă (bronz) dinaintea Casei Domnului. Chiar în Ier.52 descrierea începe cu cei doi stâlpi și se încheie cu cei doi stâlpi. Toate celelalte elemente ale Casei Domnului sunt descrise între menționarea celor doi stâlpi, cărora li se alocă de altfel și cea mai mare cantitate de text. Este ca și cum întreaga realitate a Casei Domnului este înglobată între cei doi stâlpi, este ca și cum

drama distrugerii Casei este așezată în lăuntrul dramei distrugerii celor doi stâlpi. Dar ce este cu acești doi stâlpi? Ei nu se aflau la Cortul lui Moise. Ei reprezintă unul din elementele 100% NOI aduse de Templul lui Solomon. Ne adumce aminte că David a primit, ca Moise de altădată, tot prin revelație planurile Templului. Deci Cortul e revelație inspirată, dar și Templul e tot revelație inspirată. Templul pare să dezvolte revelația de la Cortul Întâlnirii, să o înalțe în noua etapă a planului divin adusă de David și Solomon. Cortul a fost dat de Domnul lui Moise când Israel era în pustie. Cortul a fost ridicat de Moise. Templul a fost revelat de Domnul lui David când Israel se odihnea în țară după cucerirea integrală a acesteia. Moise era din Levi. Era Preot. Era într-un fel și Împărat, dar funcția de împărat nu era consacrată în Israel. David era împărat. Între timp Domnul alăturase funcției Marelui Preot și funcția de Împărat. Funcția de Împărat chiar devenise mai importantă. Principalul Păstor al lui Israel nu (mai) era Marele Preot ci Împăratul. Cortul lui Moise e ridicat de un Preot, dar Templul lui Solomon de un Împărat. Cei doi stâlpi par a marca tocmai această SCHIMBARE din istoria revelată a poporului sfânt. Iată ce ne spune cartea împăraților despre cei doi stâlpi:

13. Împăratul Solomon a trimis și a adus din Tir pe Hiram,

14. fiul unei văduve din seminția lui Neftali și al unui tată din Tir, care lucra în aramă. Hiram era plin de înțelepciune, de pricepere și de știință în săvârșirea oricărei lucrări de aramă. El a venit la împăratul Solomon și i-a făcut toate lucrările.

15. A turnat cei doi stâlpi de **aramă**. Cel dintâi avea **optsprezece coți în înălțime**, și un fir de **doisprezece coți** măsura grosimea celui de al doilea.

16. A turnat două **acoperișuri de aramă**, ca să le pună pe vârful stâlpilor; cel dintâi era înalt de **cinci coți**, și al doilea era înalt de cinci coți.

17. A mai făcut niște **împletituri în chip de rețea, niște ciucuri făcuți cu lănișoare**, pentru acoperișurile de pe vârful stâlpilor, **șapte** pentru acoperișul dintâi, și **șapte** pentru acoperișul al doilea.

18. A făcut câte **două șiruri de rodii împrejurul uneia din rețele**, ca să acopere acoperișul de pe vârful unuia din stâlpi; tot așa a făcut și pentru al doilea.

19. Acoperișurile de pe vârful stâlpilor, în pridvor, erau lucrate așa de parcă erau **niște crini** și aveau patru coți.

20. Acoperișurile de pe cei doi stâlpi erau înconjurate de **două sute de rodii**, sus, lângă umflătura care era peste rețea; de asemenea, erau două sute de rodii înșirate în jurul celui de la doilea acoperiș.

21. A așezat stâlpii în pridvorul Templului; a așezat stâlpul din dreapta și l-a numit **lachin**; apoi a așezat stâlpul din stânga și l-a numit **Boaz**.

22. În vârful stâlpilor era o lucrătură în chip de **crini**. Astfel s-a isprăvit lucrarea stâlpilor.

Iachin trimite la o familie preoțească (vezi 1 Cr.26:12), iar Boaz la strămoșii regelui David. Cei doi stâlpi ar simboliza astfel pe cei doi unși care stau înaintea Domnului și care susțin edificiul spiritual al poporului ales, care susțin templul spiritual generat de poporul Israel. Într-adevăr pe pământ erau doar doi oameni unși înaintea Domnului: marele preot și împăratul. Și cei doi stâlpi stăteau efectiv înaintea Domnului care ședea în Templu între heruvimi. Dacă ne aducem aminte de Zaharia cap.4 imaginea devine și mai clară. Zaharia vorbește despre cei doi măslini, despre cei doi unși înaintea întregului pământ. El face referire la Iosua Marele preot, și la Zorobabel, reprezentantul casei regale davidice. Iachin ar însemna **El va întări**, iar Boaz în **El este putere**. Unii comentatori o văd legată de binecuvântarea rostită asupra casei regale davidice: **Yahwe va întări (Iachin) tronul tău pe vecie și în tăria (Boaz) lui Yahwe se va desfăta regele**. Și nu este de mirare că în Zaharia cap.4 tema centrală este tot PUTEREA sau TĂRIA:

1. Îngerul care vorbea cu mine s-a întors și m-a trezit ca pe un om pe care-l trezești din somnul lui.

2. El m-a întrebat: „Ce vezi?” Eu am răspuns: „M-am uitat, și iată că este un sfeșnic cu totul de aur, și deasupra lui, un vas cu untdelemn, și pe el, șapte candelice cu șapte țevi pentru candelicele care sunt în vârful sfeșnicului.

3. Și lângă el sunt doi măslini, unul la dreapta vasului, și altul, la stânga lui.”

4. Și, luând iarăși cuvântul, am zis îngerului care vorbea cu mine: „Ce înseamnă lucrurile acestea, domnul meu?”

5. Îngerul care vorbea cu mine mi-a răspuns: „Nu știi ce înseamnă aceste lucruri?” Eu am zis: „Nu, domnul meu.”

6. Atunci el a luat din nou cuvântul și mi-a zis: „Acesta este cuvântul Domnului către **Zorobabel** și sună astfel: „Lucrul acesta nu se va face **nici prin putere, nici prin tărie, ci prin Duhul Meu** – zice Domnul oștirilor!

7. Cine ești tu, munte mare, înaintea lui Zorobabel? Te vei preface într-un loc șes. El va pune piatra cea mai însemnată în vârful Templului, în mijlocul strigătelor de: „Îndurare, îndurare cu ea!”

8. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

9. „Mâinile lui Zorobabel au întemeiat Casa aceasta și tot mâinile lui o vor isprăvi; și veți ști că Domnul oștirilor M-a trimis la voi.

10. Căci cine disprețuiește ziua începuturilor slabe? Aceștia șapte vor privi cu bucurie cumpăna în mâna lui Zorobabel. Aceștia șapte sunt ochii Domnului care cutreieră tot

pământul.”

11. Eu am luat cuvântul și i-am zis: „Ce înseamnă acești doi măslini la dreapta sfeșnicului și la stânga lui?”

12. Am luat a doua oară cuvântul și i-am zis: „Ce înseamnă cele două ramuri de măslin care sunt lângă cele două țevi de aur prin care curge uleiul auriu din el?”

13. El mi-a răspuns: „Nu știi ce înseamnă?” Eu am zis: „Nu, domnul meu.” Și el a zis:

14. **„Aceștia sunt cei doi unși care stau înaintea Domnului întregului pământ.”**

PUTEREA și TĂRIA Regelui și a Marelui Preot era în Yahwe, și în Duhul lui Dumnezeu care-i umplea și călăuzea. Marea lor ispită era să se creadă ei înșiși sunt puternici și să caute puterea în sine sau în tot felul de alianțe. Domnul, prin cei doi stâlpi, le arată care este responsabilitatea lor imensă față de templul viu al lui Israel, dar și SURSA biruinței lor: Domnul Însuși. Și acum cap.52 se vede într-o altă lumină:

- 52:1-12 – Soarta tragică a REGELUI, a cetății și poporului
 - 52:17-23 –
 - Soarta celor doi stâlpi
 - Soarta Casei Domnului
 - Soarta celor doi stâlpi
 - 52:24-27 – Soarta tragică a MARELUI PREOT și a căpeteniilor

După cum soarta Casei este încadarată între soarta celor doi stâlpi, la fel soarta Casei și a poporului este încadrată între soarta ÎMPĂRATULUI și soarta MARELUI PREOT. Mesajul este fantastic: pentru că cei doi stâlpi s-au surpat și casa s-a dărâmat. Pentru că Regele și Marele Preot s-au prăbușit, tot poporul lui Israel s-a prăbușit în neascultare și pedeapsă. În Zaharia avem reversul: reconstruirea Casei Domnului se realizează prin reabilitarea stâlpilor. După cum cauza distrugerii Casei sunt cei doi unși, la fel cheia reconstruirii Casei sunt tot cei doi unși. Când cei doi unși s-au deconectat de la PUTEREA lui Dumnezeu, Casa și-a pierdut din putere și nu a rezistat atacurilor vrăjmașului. Când cei doi unși s-au reconectat la puterea care este Domnul Însuși, Casa a înviat! Ce legități spirituale extraordinare, și ce imagini superbe! Puterea care protejează Casa e Domnul. Puterea care rezidește Casa e Domnul. Dar canalele prin care această PUTERE ajunge la popor și la Casă sunt cei doi UNȘI, cei doi lideri ai națiunii, Dacă ei trăiesc

în ascultare și dacă între ei este o comuniune deplină, atunci puterea Domnului se revarsă din belșug peste popor, peste Casă, și aceasta va dăinui pentru totdeauna!

Adam și Eva erau stâlpii ce susțineau creația, tatăl și mama sunt stâlpii care susțin edificiul spiritual al unei familii, prezbiterii sunt stâlpii ce susțin Templul unei Biserici locale. Istoria Israelului e marcată de cifra doi cu referire la doi oameni cheie pentru destinul națiunii: Moise și Aaron, Iosua și Eleazar, Ilie și Elisei, Iosua și Zorobabel, Hagai și Zaharia, Ioan Botezătorul și Isus din Nazaret. Iar finalul istoriei lui Israel va fi marcat de mărturia celor doi prooroci din Apoc. 11. După cum refacerea Templului și a națiunii s-a realizat după repatriere prin Iosua și Zorobabel, la fel renașterea lui Israel de la finalul istoriei se va realiza prin mărturia altor doi stâlpi, altor doi măslini care se vor conecta la puterea lui Dumnezeu pentru a se opera actul decisiv al rezidirii. Ne amintim de faptul că atât Zaharia cât și Hagai vestesc faptul că rezidirea operată de Iosua și Zorobabel va fi urmată de restaurarea finală și plenară a lui Israel:

Capitolul 2

1. Am ridicat ochii și m-am uitat, și iată că era un om care ținea în mână o funie de măsurat.
2. L-am întrebat: „Unde te duci?” Și el mi-a zis: „Mă duc să măsoz Ierusalimul ca să văd ce lățime și ce lungime are.”
3. Și îngerul care vorbea cu mine a înaintat, și un alt înger i-a ieșit înaintea.
4. El i-a zis: „Aleargă de vorbește tânărului acestuia și spune-i: „Ierusalimul va fi o cetate deschisă, din pricina mulțimii oamenilor și vitelor care vor fi în mijlocul lui;
5. ***Eu însumi – zice Domnul – voi fi un zid de foc de jur împrejurul lui și voi fi slava lui în mijlocul lui! –***
6. ***Fugiți, fugiți din țara de la miazănoapte! – zice Domnul. Căci v-am împrăștiat în cele patru vânturi ale cerurilor, zice Domnul.***
7. ***Scapă, Sioane, tu care locuiești la fiica Babilonului!”***
8. Căci așa vorbește Domnul oștirilor: „După slavă M-a trimis El la neamurile care v-au jefuit; căci cel ce se atinge de voi se atinge de lumina ochilor Lui.
9. Iată, Îmi ridic mâna împotriva lor – zice Domnul – și ele vor fi prada celor ce le erau supuși, ca să știți că Domnul oștirilor M-a trimis.
10. Strigă de veselie și bucură-te, fiica Sionului! Căci iată, Eu vin și voi locui în mijlocul tău, zice Domnul.

11. Multe neamuri se vor alipi de Domnul, în ziua aceea, și vor fi poporul Meu. Eu voi locui în mijlocul tău, și vei ști că Domnul oștirilor M-a trimis la tine.

12. Domnul va lua în stăpânire pe Iuda, ca partea Lui de moștenire în pământul sfânt, și va alege iarăși Ierusalimul.

13. Orice făptură să tacă înaintea Domnului, căci El S-a și sculat din locașul Lui cel sfânt!”

(Zaharia cap.2)

Este foarte interesant că Zaharia consideră că robia babiloniană încă este ACTIVĂ, și că imperativul: *Ieșiți din Babilon!* trebuie împlinit atunci și acolo. Dar Babilonul fusese cucerit de ceva vreme de Perși și Imperiul Babilonian se destrămase. Cu toate acestea, profetul vede stăpânirea persană ca pe o continuare a robiei babiloniene, căci poporul nu s-a căit cu adevărat și nu a avut loc o restaurarea pleneră a lui Israel. s-au întors în țară, dar nu erau liberi ci erau tot sub stăpânirea persană. Și atunci înseamnă implicit că stăpânirea greacă (ptolemaică și seleucidă) și cea romană care au urmat, nu reprezintă decât o continuare a robiei babiloniene. De asemenea, independența temporară de aproximativ 100 de ani adusă de răscoala Macabeilor și dinastia Hasmoneilor, NU reprezintă o eliberare reală din robia babiloniană. Atât împărații Hasmonei, cât și poporul din timpul lor, erau din punct de vedere spiritual atât de departe de căile Domnului! Victoria lor nu trebuie interpretată ca un răspuns divin la căința poporului, ci ca un har suplimentar cu rolul de a chema la pocăință, ceva asemănător cu biruințele lui Ieroboam II în 2 Împărați 14:23-29. Astfel că robia romană vine ca să confirme în mod vizibil robia spirituală în care poporul continua să existe în perioada de independență a lui Iuda. Deci am putea deduce că robia babiloniană continuă până pe vremea lui Ioan Botezătorul. În acest context e logic ca acesta să se identifice cu glasul din pustie din Isaia 40, Căci glasul din pustie din Isaia 40 aducea vestea cea bună a eliberării din ROBIA BABILONIANĂ! Dar deși eliberarea și restaurarea finală promisă de Isaia 40-66 puteau veni atunci și acolo pe vremea lui Ioan și a lui Isus, ea nu a venit căci Israel nu s-a căit de păcatele lui. Și atunci înseamnă că robia lor babiloniană a continuat în formă romană, și apoi în tot felul de alte forme în cei 2000 de ani de istorie ce au urmat. Iar libertatea și independența evreilor din sec.XX și din ziua de astăzi nu este o reală eliberare din robia de tip babilonian. Este de fapt un har special ca cel revărsat pe vremea lui Ieroboam II și pe vremea Macabeilor. Dar după această perioadă de har special, urmează mereu un NECAZ foarte mare, sau un nou ACT extrem de important în istoria lui Israel. Va urma acum necazul final? Va urma acum adevărata eliberare din robia babiloniană? Deci practic robia babiloniană a evreilor continuă până în ziua de azi. Zaharia promite adevărata eliberare din robie pe vremea lui Iosua și Zorobabel. Și chiar putea avea loc dacă poporul ducea căința până la capăt.

Cap.1

1. În a douăzeci și una zi a lunii a șaptea, cuvântul Domnului a vorbit prin prorocul

Hagai astfel:

2. „Vorbește lui Zorobabel, fiul lui Șealtiel, dregătorul lui Iuda, lui Iosua, fiul lui Ioțadac, marele preot, și rămășiței poporului și spune-le:

3. „Cine a mai rămas între voi din cei ce au văzut Casa aceasta în slava ei dintâi? Și cum o vedeți acum? Așa cum este, nu pare ea ca o nimica în ochii voștri?

4. Acum fii tare, Zorobabel! – zice Domnul. Fii tare și tu, Iosua, fiul lui Ioțadac, marele preot! Fii tare și tu, tot poporul din țară, zice Domnul, și lucrați! Căci Eu sunt cu voi, zice Domnul oștirilor.

5. Eu rămân credincios legământului pe care l-am făcut cu voi, când ați ieșit din Egipt, și Duhul Meu este în mijlocul vostru; nu vă temeți!”

6. Căci așa vorbește Domnul oștirilor: „***Încă puțină vreme, și voi clătina încă o dată cerurile și pământul, marea și uscatul;***

7. voi clătina toate neamurile; comorile tuturor neamurilor vor veni, și voi umple de slavă Casa aceasta, zice Domnul oștirilor.

8. Al Meu este argintul și al Meu este aurul, zice Domnul oștirilor.

9. Slava acestei Case din urmă va fi mai mare decât a celei dintâi, zice Domnul oștirilor; și în locul acesta voi da pacea, zice Domnul oștirilor.”

Cap.2

20. Cuvântul Domnului a vorbit a doua oară lui Hagai, în a douăzeci și patra zi a lunii, astfel:

21. „Vorbește lui Zorobabel, dregătorul lui Iuda, și spune: „***Voi clătina cerurile și pământul;***

22. voi răsturna scaunul de domnie al împărățiilor, voi nimici puterea împărățiilor neamurilor, voi răsturna și carele de război, și pe cei ce se suie în ele; caii și călăreții lor vor fi trântiți la pământ, și unul va pieri ucis de sabia altuia.

23. În ziua aceea, zice Domnul oștirilor, pe tine, Zorobabel, fiul lui Șealtiel, robul Meu – zice Domnul – ***te voi lua și te voi păstra ca pe o pecete; căci Eu te-am ales, zice Domnul oștirilor.”***

(Hagai)

Hagai le promite că peste PUȚINĂ VREME Domnul va clătina din nou cerurile și pământul, și că această clătinare va duce la surparea tuturor împărățiilor Neamurilor și la aducerea tuturor bogățiilor Neamurilor în Casa zidită de Iosua și Zorobabel, care vor face ca slava acelei case să fie mult mai mare decât slava Casei ridicată de Solomon. Dar acest lucru nu se întâmplă. Gloria Casei acelea rămâne mai mică decât a celei zidite de Solomon, iar împărățiile Neamurilor nu sunt distruse. Împărăția lui Israel nu este restaurată iar Zorobabel nu rămâne singurul domnitor care supraviețuiește actului clătinării. Ce s-a întâmplat? Israel nu a dus până la capăt pocăința și vremea restaurării finale nu a putut veni. Dar ce am descoperit în cartea Ieremia este că aceste acte care au potențialul aducerii izbăvirii finale dar nu reușesc totuși să o aducă, devin TIPARE PROFETICE pentru vremea finalului. Astfel tresărirea spirituală și izbăvirile din vremea lui Zorobabel și Iosua creionează un tipar pentru vremea finalului. Aceasta înseamnă că lucrarea lui Zorobabel și Iosua prefigurează o lucrare spirituală ulterioară DUPĂ finalizarea căreia izbăvirea va avea loc cu adevărat. Nu ar putea fi chiar lucrarea celor doi prooroci din Apoc.11? Căci în vremea lor toate promisiunile adresate lui Iosua și Zorobabel se vor împlini în mod LITERAL și DEGRABĂ. Adică după ce ei își vor finaliza mărturisirea, va urma cu adevărat acea clătinare a cerului și a pământului adusă de revenirea în slavă a lui Mesia. Iată că Domnul poate rosti aceste profeții pe vremea lui Zorobabel insistând că se vor împlini după PUȚINĂ VREME, fără însă a considera că îl păcălește pe Zorobabel. Oare cum s-a raportat Zorobabel la aceste promisiuni? Ele se vor împlini chiar cu privire la ființa sa la învierea din morți? Dar cum a reacționat el la faptul că NU s-au împlinit în timpul vieții sale? Teologia cărții Daniel, la care Zorobabel avea acces, arăta cu claritate că restaurarea finală a lui Israel nu va avea loc în curând, și nicidecum înainte de respingerea lui Mesia de către Israel. Deci din pricina cărții lui Daniel, Zorobabel putea ști că acel PUȚINĂ VREME se referă la altceva. Ori are în vedere perspectiva temporală a Domnului (peste PUȚINĂ VREME din perspectiva Eternului lui Dumnezeu), sau se are în vedere PUȚINĂ VREME din perspectivă umană dar cu referire la cei doi măslini de la finalul istoriei pe care Zorobabel și Iosua îi prefigurau. Astfel ne putem gândi dacă nu cumva acel ÎN CURÂND din cartea Apocalipsei nu ar putea fi interpretat într-un fel asemănător.

52:24-27 – Soarta Marelui Preot și a mai marilor poporului

Am comentat deja semnificația acestui pasaj. Este vorba de dărâmarea celui de al doilea stâlp al templului, de Marele Preot. Dărâmarea sa aduce cu sine și nimicirea celorlalte căpetenii ale lui Israel. Ele sunt omorâte la Ribla, în țara Hamatului în fața lui Nebucadnetar. Ele sunt omorâte și înaintea lui Zedechia înainte de a-și pierde ochii. Într-adevăr momentul descris în 52:26-27 este același cu cel descris în 52:9-11. Deci împăratul Zedechia asistă la junghierea Marelui Preot. În lumina teologiei celor doi stâlpi este foarte interesant că Marele Preot moare înaintea Împăratului, iar Împăratul, orbit, în chinuri și lanțuri, rămâne totuși în viață o vreme până moare în temniță. Oare de ce? Oare de ce nu a fost omorât și Zedechia la Ribla? De ce unul din cei doi stâlpi, deși sfârâmat, rămâne totuși în viață. Și de ce Împăratul asistă la omorârea

Marelui Preot și nu INVERS? Se pare că împăratul este stâlpul de susținere mai important și cu responsabilitate mai mare. Casa preotească decade din pricina familiei lui Eli. În acest context se acceptă casa regală în Israel. În 1,2 Împărați se acordă atenție ascultării sau neascultării Regilor lui Israel și nu a Marilor Preoți ai lui Israel. Marii Preoții rămân importanți și sunt menționați cu anumite ocazii. În această vreme cea mai importantă acțiune preotească este cu siguranță cea a Marelui Preot care salvează viața împăratului Ioas, care este apoi reșezat pe tron prin susținerea Marelui Preot. Dar rolul decisiv rămâne cel al împăratului. Neascultarea împăratului și nu a Marelui Preot e cea care trage poporul în idolatrie. Și ascultarea Împăratului și nu cea a Marelui Preot este elementul cheie în trezirile spirituale. Și de obicei Marele Preot însuși pășește pe cărarea trasată de Împărat. Astfel se explică de ce în acest capitol final al cărții tabloul începe cu Zedechia și nu cu Marele Preot Seraia, și de ce se alocă o cantitate mult mai mare de text lui Zedechia decât lui Seraia. Stâlpul casei regale e mai important decât cel al casei preotești. Stâlpul Boaz pare a fi mai semnificativ decât stâlpul Iachin. Iar în Zaharia și Hagai, Zorobabel pare a avea rolul central și nu Iosua. Astfel se poate explica faptul de ce deși Mesia este și Mare Preot după rânduiala lui Melhisedec, el este cel mai adesea creionat de profeți ca **Împărat**. De altfel El este fiul lui David (din Boaz), și nu fiul lui Aaron (din Ioiachin). Aaron e Mare Preot, dar Moise este și Împărat. Moise are rolul central în poveste.

Să analizăm din punct de vedere temporal tragedia căderii cetății:

- Anul 9 al lui Zedechia, luna 10, ziua 10 – Nebucadnețar vine cu toată oștirea lui împotriva Ierusalimului.
- Până în anul al 11-lea cetatea a stat împresurată.
- Anul 11, ***luna 4, ziua a 9-a*** – nu mai era pâine deloc în cetate. Atunci Zedechia și oamenii de război fug.
- ***OASTEA haldeilor prinde pe Zedechia care este dus în țara Hamatului la Ribla. Căpeteniile sale și fiii săi sunt loviți, iar el orbit și dus în lanțuri de aramă în Babilon.***
- Anul 19 al domniei lui Nebucadnețar, ***în ziua 10, a lunii a 5-a*** (sau a 7-a după 2 Împ.25:8) a venit Nebuzardan, căpetenia străjerilor și a intrat în Ierusalim. Acest Nebuzardan ARDE Casa Domnului, distruge cetatea și ia decizii cu privire la Ieremia, și cu privire la rămășița poporului.
- Nebuzardan ia pe Marele Preot și alte căpetenii și le duce la Ribla în țara Hamatului unde sunt lovite de împăratul Babilonului.

E foarte interesant să observăm că acest Nebuzaradan nu participa la asediu, sau cel puțin la finalul asediului. El este trimis special de Nebucadnețar DUPĂ ce cetatea este luată. El este responsabil cu ce se întâmplă în cetate, DUPĂ ce oștile haldeilor pun mâna pe cetate. Și observăm că Marele Preot este ucis DUPĂ arderea Casei Domnului. Și atunci ne întrebăm dacă junghierea fiilor lui Zedechia la Ribla coincide cu junghierea Marelui Preot la Ribla. Fiii lui Zedechia sunt omorâți ÎNAINTE de arderea Casei Domnului iar Marele Preot DUPĂ arderea Casei Domnului? Sau este vorba de o singură judecată la Ribla, DUPĂ arderea Casei Domnului. Întrebarea este: ce se întâmplă imediat DUPĂ prinderea lui Zedechia? Este trimis direct la Ribla sau este readus la Ierusalim de unde este dus la Ribla împreună cu ceilalți robi evrei de către acest Nebuzaradan? Textele din 2 Împărați și Ier.52 ne prezintă ducerea lui Zedechia la Ribla ÎNAINTE de venirea lui Nebuzaradan la Ierusalim. Dar nu știm dacă acest lucru este scris astfel pentru a sugera cronologia evenimentelor sau cu o motivație teologică: descrie mai întâi soarta împăratului și APOI pe cea a Casei Domnului, chiar dacă din punct de vedere cronologic lucrurile stau altfel. Distanța de la Ierusalim la Ribla, în țara Hamatului (situată undeva în N-ul Siriei spre Eufurat) era destul de mare. Oare mai întâi a fost adus la Ribla Zedechia, și după judecarea lui, a fost trimis de la Ribla acest Nebuzaradan? Nu pot să îmi dau seama. Reținem însă că ÎMPĂRATUL e prins ÎNAINTE de arderea Casei Domnului iar Marele Preot ucis DUPĂ arderea Casei Domnului. Mesajul rămâne același: Responsabilitatea Împăratului față de destinul Casei Domnului e mai mare decât de cea a Marelui Preot. De altfel se împlinște ce-I spusese Yahwe ÎMPĂRATULUI Solomon:

11. Când a isprăvit Solomon Casa Domnului și casa împăratului și a izbutit în tot ce-și pusese de gând să facă în Casa Domnului și în casa împăratului,

12. Domnul S-a arătat lui Solomon noaptea și i-a zis: „Îți ascult rugăciunea și aleg locul acesta drept Casa unde va trebui să Mi se aducă jertfe.

13. Când voi închide cerul și nu va fi ploaie, când voi porunci lăcustelor să mănânce țara, când voi trimite ciuma în poporul Meu:

14. dacă poporul Meu, peste care este chemat Numele Meu se va smeri, se va ruga și va căuta fața Mea, și se va abate de la căile lui rele – îl voi asculta din ceruri, îi voi ierta păcatul și-i voi tămădui țara.

15. Ochii Mei vor fi deschiși de acum, și urechile Mele vor fi cu luare aminte la rugăciunea făcută în locul acesta.

16. Acum, aleg și sfințesc Casa aceasta, pentru ca Numele Meu să locuiască în ea pe vecie, și voi avea întotdeauna ochii și inima Mea acolo.

17. **Și tu, dacă vei umbla înaintea Mea cum a umblat tatăl tău David, făcând tot ce ți-am poruncit și dacă vei păzi legile și poruncile Mele,**

18. voi întări scaunul de domnie al împărăției tale, cum am făgăduit tatălui tău, David, când am zis: „Niciodată nu vei fi lipsit de un urmaș care să domnească peste Israel.”

19. Dar, dacă vă veți abate, dacă veți părăsi legile și poruncile Mele, pe care vi le-am dat, și dacă vă veți duce să slujiți altor dumnezei și să vă închinați înaintea lor,

20. vă voi smulge din țara Mea, pe care v-am dat-o, voi lepăda de la Mine Casa aceasta, pe care am închinat-o Numelui Meu, și o voi face de pomină și de batjocură printre toate popoarele.

21. Și, cât de înaltă este Casa aceasta, oricine va trece pe lângă ea va rămâne încremenit și va zice: „Pentru ce a făcut Domnul așa țării și Casei acesteia?”

22. Și se va răspunde: „Pentru că au părăsit pe Domnul Dumnezeuul părinților lor care i-a scos din țara Egiptului, pentru că s-au alipit de alți dumnezei, s-au închinat înaintea lor și le-au slujit; iată de ce a trimis peste ei toate aceste rele.”

(2 Împărați cap.7)

52:28-34 – Soarta rămășiței duse în robie

Iată cifrele date despre rămășița din robia babiloniană. Autorul ne vorbește de trei valuri de robie:

- În al 7-lea an al lui Nebucadnețar – 3023 de iudei
- În al 18-lea an al lui Nebucadnețar – a luat din Ierusalim 832 de inși.
- În al 23-lea an al lui Nebucadnețar, Nebuzaradan a luat 745 de Iudei
- În total 4600 de inși.

Suntem derutați de PERIOADELE în care sunt așezate aceste trei valuri de robie. În cele din urmă chiar în 52:12 se menționează că anul 586 era anul 19-lea al lui Nebucadnețar, care nici nu este menționat în acest final. Din Daniel cap.1 știm că un prim val de evrei a fost dus în Babilon în anul 3-4 al lui Ioiachim ceea ce ar însemna începutul domniei lui Nebucadnețar (căci Ieremia 25:1 ne spune că anul 1 al lui Nebucadnețar coincide cu anul 4 al lui Ioiachim). În anul 11 al lui Ioiachim pleacă un alt val de evrei în robie (ar fi vorba de anul 8 al domniei lui Nebucadnețar), ca în al 11-lea an al lui Zedechia (ar fi vorba de anul al 19-lea al domniei lui Nebucadnețar – așa cum se menționează și în Ieremia 52:12). O mică observație: istoria sacră a lui Israel era memorată în funcție de anii de domnie ai scaunului lui David. Dar iată că din pricina neascultării lor istoria sacră se memorează după anii de domnie ai împăratului Babilonului. Ce trist pentru soarta poporului Domnului. Finalul lui Ieremia 52 menționează de

patru ori anul de domnie al împăratului Babilonului, și o singură dată un an referitor la un urmaș al lui David (Ioiachin). Dar în dreptul său nu e vorba de anul de domnie, ci de anul de robie în Babilon. Ce ocară pentru casa lui David!

Deci avem alte trei valuri:

- Anul 1 al lui Nebucadnețar – pleacă Daniel și alți tineri evrei
- Anul 8 al lui Nebucadnețar – pleacă în robie Ezechiel împreună cu alți 10.000 de evrei (vezi 2 Împ.25:14)
- Anul 19-lea a lui Nebucadnețar – Nebuzaradan duce o mică rămășiță din popor în Babilon.

Cartea Ieremia se încheie cu menționarea altor trei valuri de evrei duși în robie, sau e vorba de aceleași valuri văzute din perspective diferite și prin intermediul unor cronologii diferite. Nu era un lucru neobișnuit în antichitate ca anul 1 de domnie al unui împărat să fi fost văzut din perspective diferite. De exemplu: e vorba de primul an de co-regență alături de tatăl său sau de primul an de domnie deplină după moartea tatălui său? Totuși aici diferă și cifrele. De asemenea, diferă și perioada de timp dintre valurile de domnie. Să fie vorba de alte trei valuri mai mici nementionate de 1, 2 Împărați, dar pe care misteriosul autor al cap.52 ține să le consemneze? Cu toate acestea el nu vorbește de alte valuri de robie ci prezintă aceste trei valuri ca și ar fi vorba de TOȚI evreii duși de Nebucadnețar în robie. El ar insista pe CÂT de PUȚINI evrei au fost duși în robie. Totuși au fost doar 4600 sau la această sumă trebuie să mai adăugăm pe cei 10.000 menționați în 1 Împărați? Împreună cu Daniel au fost duși puțini evrei, și împreună cu Zedechia la fel de puțini (împreună nu cred că mai mult de 1000). Deci cartea 1,2 Împărați ar vorbi de 11.000 de evrei duși în robie, iar Ier.52 de 4600 de evrei? Ce facem cu cele două cifre? Le însumăm? Alegem una din ele? Facem media? Oricum ar fi, numărul de evrei scăpați cu viață și duși în robie era FOARTE MIC! Mai erau evreii din Egipt și din țările din jur, dar ei erau sortiți pierii în proporție de 99%. Doar cei din Babilon se bucurau de promisiunea că vor supraviețui. Acest lucru îmi trezește fiori. Căci ne aducem aminte de prinsiunea dată lui Avraam: voi înmulți sămânța ta ca stelele cerului!, dar și de promisiunile date lui David, dar și de faptul că din acea rămășiță trebuia să vină Mesia. Cât de aproape a fost Israel în acel an de extincție. Și odată cu extincția lui, blocarea tuturor promisiunilor divine. Ce tragedie! Ce criză! Ce Pericol! Ce înfrângere! Și totuși Domnul îngăduie CRIZA, și-o asumă, și își duce planul mai departe! Cât de ușor puteau 14.000 de oameni să-și piardă viața și identitatea în Babilon. Ce planuri diabolice cred că avea Șarpele pentru această rămășiță! Și totuși Domnul a protejat-o, și nu a îngăduit ca Șarpele să o distrugă de tot. Prin această mică rămășiță istoria mântuirii a continuat. Ce mare credință au avut însă evreii din Babilon ca Daniel și Ezechiel. Era cea mai mare înfrângere suferită de poporul lui Avraam. Niciodată în istorie Sămânța lui Avraam nu

fusese atât de aproape de dispariție. Și nici după aceea. Nici în anul 70 d.H, nici după Holocaust, nu au fost doar atât de puțini evrei pe pământ. Doar atunci în acel an tragic 586. Dar cum va fi la final? Cât de mare sau mică va fi rămășița de evrei care va plânge pe Cel pe care L-au străpuns? Țefania cap.3 ne vorbește de un popor mic la număr, iar Zaharia se referă tot la un număr mic:

7. Scoală-te, sabie, asupra păstorului Meu și asupra omului care Îmi este tovarăș! – zice Domnul oștirilor. Lovește pe păstor, și se vor risipi oile! Și Îmi voi întoarce mâna spre cei mici.

8. În toată țara, zice Domnul, ***două treimi vor fi nimicite, vor pieri, iar cealaltă treime va rămâne.***

9. ***Dar treimea aceasta din urmă o voi pune în foc și o voi curăța cum se curăță argintul, o voi lămuri cum se lămurește aurul.*** Ei vor chema Numele Meu, și îi voi asculta; Eu voi zice: „Acesta este poporul Meu!” Și ei vor zice: „Domnul este Dumnezeul meu!”

Capitolul 14

1. Iată, vine ziua Domnului, când prăzile tale vor fi împărțite în mijlocul tău.

2. Atunci voi strânge toate neamurile la război împotriva Ierusalimului. ***Cetatea va fi luată, casele vor fi jefuite, și femeile, batjocorite; jumătate din cetate va merge în robie, dar rămășița poporului nu va fi nimicită cu desăvârșire din cetate.***

3. Ci Domnul Se va arăta și va lupta împotriva acestor neamuri, cum S-a luptat în ziua bătăliei.

4. Picioarele Lui vor sta în ziua aceea pe Muntele Măslinilor, care este în fața Ierusalimului, spre răsărit; Muntele Măslinilor se va despica la mijloc, spre răsărit și spre apus, și se va face o vale foarte mare: jumătate din munte se va trage înapoi spre miazănoapte, iar jumătate, spre miazăzi.

5. ***Veți fugi atunci în valea munților Mei***, căci valea dintre munți se va întinde până la Ațel; și veți fugi cum ați fugit de cutremurul de pământ de pe vremea lui Ozia, împăratul lui Iuda. ***Și atunci va veni Domnul Dumnezeul meu, și toți sfinții, împreună cu El!***

Deci Zaharia ne spune că 2/3 din vor fi nimicite și doar 1/3 va mai rămâne. Cetatea va fi luată și 1/2 din cetate va fi luată în robie. Totuși rămășița poporului NU va fi nimicită cu desăvârșire. Deși mică, rămășița din Zaharia pare a fi ceva mai mare ca cea din vremea lui Ieremia. Dar scenariul e asemănător: țara distrusă, cetatea distrusă, o rămășiță dusă spre robie, și poate o altă rămășiță care rămâne lângă ruinele cetății. În acest context tragic, rămășița se căiește

și Mesia aduce marea izbăvire. Interesant este că povestea din Ier.52 e foarte asemănătoare cu cea din Zaharia, DOAR că finalul e atât de diferit. În Zaharia, într-o situația similară cu cea din vremea lui Ieremia RĂMĂȘIȚA se căiește și Mesia vine în sfârșit! Chiar și lovirea Păstorului este menționată în Zaharia. În Ieremia 52 este lovit mai întâi Păstorul (Regele Zedechia) și APOI totul se risipește (cetatea, casa, poporul preoții). La fel este și în Zaharia. Nu mai că de data aceasta Păstorul pare a fi Mesia. Mesia e lovit nu din pricina păcatelor lui ca Zedechia, ci din pricina păcatelor lui Israel. De aceea, și finalul din Zaharia POATE fi atât de diferit față de cel din Ieremia. Intereant este că și lovirea Păstorului din Zaharia duce la risipirea oilor ca și în Ieremia 52. Dar în Zaharia apare și continuarea: *apoi Îmi voi întoarce privirile către cei mici*. Ce înseamnă acest lucru și de ce lovirea Păstorului care este Prieten al Domnului este menționată în contextul căderii cetății de la finalul istoriei rămâne un mare mister.

Revenim la cele 3 valuri de robie din Ier.52. Par a fi alte valuri, nementionate de 1,2 Împărați. Valuri mai mici, dar pe care autorul vrea să le consemneze. El ne uimește prin precizia cifrelor. Nu ni se dă o cifră generică de 10.000 ci cifre exacte și un calcul foarte exact (adunarea celor 3 sume dă efectiv 4600!). Autorul vrea să ne surprindă poate plăcut vorbindu-ne și de ALȚI evrei scăpați cu viață și duși în robie, alții în afara celor 10.000 de care știa toată lumea. El ne spune că sunt și alte CĂI prin care Domnul a lucrat și că EVIDENȚA Sa asupra evreilor este foarte precisă și sigură. Da îmi place această variantă de interpretare. Astfel numărul mic de 4600 aduce o nuanță pozitivă și nu negativă. Căci deși este un număr mic acesta se adaugă la cei 10.000 și scoate la lumină faptul că sunt și ALȚI evrei salvați de Domnul și duși în Babilon față de cei știuți din statisticile oficiale. Învățăm că statisticile oficiale sunt mereu înșelătoare. Adevărata evidență a evreilor o are doar Dumnezeu și El lucrează prin multiple căi pentru a-i ține în viață. Iată că după 2000 de ani după Hristos, după atâtea masacre împotriva evreilor, și după Holocaust, mai există cu mult peste 10 milioane de evrei în toată lumea. Domnul este credincios promisiunilor Lui iar puterea celui rău de a lucra este limitată și nu poate depăși GRANITELE clare trasate de Domnul. Totuși în marea sa împietrire el speră că va reuși să nimicească promisiunile Domnului și astfel să-L biruiască pe Yahwe. Dar acest lucru doar spre pierzarea lui și doar pentru a trage la carul de slavă a lui Dumnezeu.

Luminița adusă de cei 4600 de evrei salvați cu alte ocazii decât cele consemnate de 1,2 Împărați este dezvoltată prin tabloul dedicat înălțării lui Ioiachin. Această neașteptată lumină ne arată că Domnul nu a uitat pe poporul Său, că-i poartă de grijă și în robie și că va interveni în istorie pentru a fi reabilitat. La fel cum Ioiachin a fost înălțat mai presus de împărații din Babilon, la fel și Israel va fi înălțat mai pe sus de Neamuri. Am comentat cu alte prilejuri că această reabilitare a lui Ioiachin se poate explică printr-o căință a acestuia. La fel cum Manase a fost reabilitat de împărații asirieni după ce s-a căit, la fel și Ioiachin se bucură de această înălțare în urma unei căințe. Puterea nu este de partea împăraților Babilonului ci de partea lui Yahwe. Mersul istoriei nu e hotărât de Babilon ci de Yahwe. Babilonul nu este decât un vas care împlinește poruncile lui Yahwe. Dar această PUTERE și TĂRIE se poate manifesta în favoarea

lui Israel doar dacă Israel se încrede în Domnul. Mingea este în terenul inimii lui Israel. Cap.52 începe cu dărâmarea stâlpului Boaz, cu eliminarea regelui Zedechia, care atrage cu sine tot dezastrul din Ierusalim. Regele cade, cade și regatul. Dar atunci, cum va putea avea loc reabilitarea țării? Nu prin reabilitarea regelui? Reabilitarea lui Ioiachin aduce această speranță a reabilitării regelui, a celui care este cheia reabilitării lui Israel. După Ioiachin va urma Zorobabel, cel care va fi în fruntea rămășiței care se va întoarce în țară, și cel care va fi cheia rezidirii Templului. Dar cartea nu se termină cu reabilitarea lui Zedechia ci cu cea a lui Ioiachin. E semnificativ că e vorba de personaje diferite. Astfel Zedechia adună cu sine destinul tragic al acelor evrei care nu se încred în Domnul. Ei merg la pierzare, ei se pierd în realitatea Babilonului și se pierd PENTRU TOTDEAUNA împreună cu Babilonul fără a se mai bucura de o rezidire sau reabilitare. De această rezidire se va bucura doar o rămășiță, doar rămășița celor care caută pe Domnul. Astfel promisiunea izbăvirii finale a lui Israel se referă DOAR la o rămășiță. căci ori cât de mare ar fi numărul copiilor tăi Israel, doar o rămășiță va fi mântuită! Astfel Israel se împarte în două: o mare parte care se împietrește și merge la pierzare eternă alături de realitatea maleficului Babilon, și o mică parte care va fi reabilitată la final. Astfel înțelegem de ce Mântuitorul bleastă smochinul spunând: **În veac nu voi mai da rod!** El are în vedere ACEA parte din Israel care va pieri pentru totdeauna. Astfel se explică și faptul de ce în Apocalipsa Ierusalimul apostat ar putea fi Babilonul **care nu va mai fi rezidit niciodată.** Căci acea parte apostată a Ierusalimului va pieri pentru totdeauna. Rezidirea va fi doar pentru o mică rămășiță care se va detașa total de Ierusalimul apostat. Isaia 65-66 insistă foarte mult pe această distincție dintre vrăjmașii Domnului din popor care vor fi nimiciți pentru totdeauna, și rămășița credincioasă care va fi izbăvită. Pe plan istoric Israel va fi reabilitat. Dar cei din Israel care nu vor crede NU se vor bucura niciodată de această reabilitare. Finalul cărții Ieremia vine ca o mare mângâiere, ca o lumină într-un mare întuneric. El ne șoptește: **Mai este nădejde! Bătălia nu s-a încheiat! Domnul nu a renunțat la poporul Său! Domnul continuă planul Său de mântuire!** Desigur lui Yahwe îi era mai ușor să renunțe în acest punct la acest popor încăpățânat și la acest plan al răscumpărării creației. Dar în marea Sa iubire și răbdare NU renunță. Iubirea Sa este eternă. Reia lupta cu forțe proaspete care se revarsă din oceanul nesfârșit și inepuizabil al iubirii Sale. Privim la iubirea Sa fără margini și înțelegem că aceasta e calea în relațiile cu semenii noștri. Să NU abandonăm lupta, să nu ne pierdem speranța, să răbdăm până la capăt, să luptăm până la capăt pentru smulgerea celor căzuți între tâlhari!

Vom continua cu studierea Plângerilor lui Ieremia și apoi vom face o recapitulare pe cartea Ieremia încercând să tragem câteva concluzii.